

radalmi Kormányzótanács ellenőrzése alatt álló pénzügyintézetnél kell befizetnie.

Bírói vagy elnöki letétből jogerős bírói határozat alapján tőke és kamat fejében szintén csak 1000 (egyezer) koronát és ügyvédi költség fejében összesen szintén csak 1000 (egyezer) koronát szabad kifizetni.

Bíróági végrehajtóknak a végrehajtási eljárás során kezükhöz befizetett vagy általuk behajtott marasztalási összegből tőke és kamat fejében összesen 1000 (egyezer) koronát és illetve ügyvédi költség fejében összesen 1000 (egyezer) koronát szabad kiadni a végrehajtónak, illetőleg ügyvédjének, az ezt meghaladó összeget pedig be kell fizetniük oly pénzügyintézetnél, amely a Forradalmi Kormányzótanács ellenőrzése alatt van.

Budapest, 1919. március 25.

Igazságügyi népbiztos.

Esperanto.

(Saját tudósítónktól.) Az első hivat megmosolyogták. Minden nagy eszme, új gondolat első hivat meg szokták mosolyogni az értetlenek. Ugy tekintettek az első esperantistákra, mint az első turistákra a közép-kor végén, mint az első biciklistákra a legújabb kor elején. Először mulatságosaknak látták őket, a mozgalmukat, a lelkeségüket, a szívésségüket. Később akadtak, akik már veszedelmeseknek is találták őket? Mert mit akartak az esperantisták? Azt akarták, hogy legyen az emberiségnek egy közös nyelve, amelyen mindenki megérti egymást. Amilyen mindenki megérteti mindenkivel a kerek világon a gondolatait, az érzéseit, a vágyait, a buját, baját, a szándékát, a panaszát és kívánságát. A porosz a franciával, az orosz a magyarral, a szerb az olasszal, az ember az emberrel. Hát ez veszedelmesnek tetszett némelyeknek, sokaknak, sovíniszta agyagnak, maradi érdekeknek, mindazoknak, akik válaszfalakat akarnak, tornyokat és bástyákat az ember és ember közé, börtönöket, szellemi és fizikai börtönöket, amelyekbe szépen nyugodtan szerettek volna elzárni mindent, ami vágy és álom volt életre, közösségre, szabadságra. Az esperanto ellen az emberi szolidaritás ellenségei tiltakoztak, persze nem nyíltan, hiszen ennyire már nem mehetek, de ravasz és hazug jelszavakkal, amelyeket különféle nemzeti színekre festettek. De *Zamenhof* professzor kis és lelkes csapata nagy és hatalmas hadsereggé nőtt az idők folyamán, az ige lassan testté lőn és az egész világon lakozék. Az esperanto, a világnyelv, amely a reménység zöld színébe öltözött, a piros vérrrel öntözött világon tovább sarjadt, tovább terjedt, a gondolat, amelyből fakadt, az emberi közösség új világmegváltó eszméje most kezd diadalmaskodni a harmadik Internacionale, az öntudatra ébredt világproletariátus világgraszoló megmozdulása nyomán. Az esperanto igazi hivat, kell, hogy az új társadalmi hitnek, a kommunista világrendnek is őszinte, becsületes hívői és buzgó propagálói legyenek. Szegeden még a háború alkonyán jelent meg az első esperantista újság, a derék és lankadatlan Thurzó Péter kezdeményezéséből. Ma már egész nagy tábora van Szegeden is az esperanto

világnyelvnek, különösen a fiatalság körében. Modern magyar verseket fordítanak le a világ minden népei számára, messzehangzó üzeneteket, a forradalmi magyar szellem és lélek szikratáviratait, amelyekkel testvérkezet nyújtunk távolságokon és akadályokon, hegyeken és tengereken keresztül egymásnak, ember az embernek, testvér a testvérnek, proletár a proletárnak. Kell, hogy az esperanto hivat és beszélői is hirdessék a Marx evangéliumát: Világ proletárai egyesüljtek! A régesrég álom látomása megvalósul: egy akol, egy pásztor és mindenki beszél majd egy nyelvet, az édes hazain kívül, egy nyelvet, amelyen mindenki ért, mint ahogy egykoron megértették az apostolokat! Az esperanto szegedi hivat a lapjukon kívül egyesületet is akarnak alakítani. Kíváncsok, hogy minél többen tanulják e nyelvet, hiszen eljön nemsokára az idő, amikor minden vámsorompó, minden elválasztó és ellenséges zár lepatyan, amely az embert az embertől elidegenítette. Az utolsó órában értsünk szót, minden szenvedő testvér, minden szabad és szabadulást váró lélek! Ennek a megértésnek egyik fontos záloga a világnyelv. Hogyan is zeng az Internacionale? Nemzetközivé válik Holnapra a világ! Addig is, tanuljatok és készüljtek!

A kommunista internacionale irányelvei.

A Népszava hatalmas cikkben ismerteti a március 2. és 6. között Moszkvában ülésezett kommunista Internacionálénak irányelveit. Ezeket az irányelveket tömör kivonataiban itt adjuk:

1. Azok az elmentmondások, melyek a kapitalista világrendszer mélyén titkon lapangtak, hallatlan erővel törtek ki egy óriási robbanásban, tudniillik a világháborúban. A kapitalizmus a maga anarchiáját a termelés megszervezésével igyekezett legyőzni. A sok egymással versenyző vállalat helyett hatalmas kapitalista szövetkezetek alakultak s a világ gazdaságban egyre élesebben jelentkeztek az ellentétek, a konkurrencia harca s az anarchia. A leghatalmasabban megszervezett rablóállamok közötti harc kikerülhetetlen kényszerűséggel vezetett a szörnyű imperialista világháborúhoz. Az imperialista államok fölosztották egymás között a világot s igavonó állatokká sülyesztették le az afrikai, ázsiai, ausztráliai és amerikai proletariátus és parasztok millióit. Mindezeknek előbb hatalmas összeütközésben kellett kirobbanniuk.

A polgári társadalom el akarta simítani a szociális ellentéteket. A megrabolt gyarmati népek rovására a tőke megmetyélezte bérslolgáit, érdekközösséget teremtett kizsákmányoltak és kizsákmányolók között. De az állandó korrumpálásnak ezt a rendszerét vizsgálja fordította a háború. A háborúból polgárháború lett, s elkövetkezett a kapitalizmus felbomlásának ideje, majd a kommunista forradalom korszaka.

Az emberiséget, amelynek minden kultúrája romokban hever most, a teljes megsemmisülés veszedelme fenyegeti. Csak egy erő van még, amely megmentheti ezt a kultúrát s ez az erő a proletariátus. A proletariátus végleges győzelmével kezdődik a felszabadított emberiség igaz történelme. S ez egyúttal a burzsoázia politikai hatalmának megsemmisülését jelenti.

2. A proletárdiktatura államformája mindenütt elnyomási szervezetben valósul meg, amely a munkásság ellenségei ellen irányul. Célja az, hogy lehetetlenné tegye a kizsákmányolók ellenállását. A diktatura, mely a proletariátusnak nyíltan megadja azt a hely-

zetet a társadalomban, melyet azelőtt a burzsoázia foglalt el, csupán átmeneti berendezkedés, amely addig tart, amíg sikerül a burzsoázia ellentállását megtörni, hatalmát kiszámítani, magát a polgárságot pedig a társadalomnak eddig dolgozó rétegévé alakítani át.

A sokat dicsőített általános népakarat éppoly kevéssé van meg, mint az osztályok egyirányu akarása, mert hiszen ezeknek akarásai kiegyenlíthetetlenül ellentétesek. A polgári demokrácia szabadsága, a munkás és félproletárnépesség számára, amelynek anyagi hatalma ninesen, hasznavehetetlenné válik, míg a burzsoáziának sajtója és szervezetei révén megvannak az eszközei rá, hogy a népet megcsalja és félrevezesse. Ezzel szemben a tanácsrendszer a fősúlyt arra helyezi, hogy a proletariátus számára lehetővé tegye jogának és szabadságának valóra válását. A tanácsrendszer a proletariátus tömegszervezetein, a forradalmi szakszervezetek tanácsain épül fel.

3. A tőkés rendnek, a tőkés munkafegyelemnek felbomlása lehetetlenné teszi a termelésnek a régi alapra való visszahelyezését. A munkások életviszonyai csak akkor javulhatnak, ha nem a polgárság, hanem maga a proletariátus tartja kezében a termelést. A gazdaság termelő erőinek fokozása végett a burzsoá-ellentállás lehetőleg azonnali letörésére a proletárdiktaturának végre kell hajtania a nagyburzsoázia és a junkerek kiszámítását és a termelés, valamint a közlekedés eszközeinek a proletárállam közös tulajdonává való átminősítését. Más kivezető utat a történelem nem nyit az emberiségnek. A proletárdiktatura nem hozza magával a termelő és szállítóeszközök felosztását, ellenkezőleg az a célja, hogy még jobban központosítsa a termelő erőket és az egész termelést egységes terv szerint intézze.

A kisebb üzemeket a proletariátusnak fokozatosan össze kell foglaltania, de a kisvagyon egyáltalán nem fogják kiszámítani és olyan kisvagyonok tulajdonosai, akik nem zsákmányolnak ki bér munkást, erőszakos rendszabályoknak nem lesznek kitéve.

Ami az elosztást illeti, a proletárdiktaturának a termékek helyes elosztásával kell pótolni a kereskedelmet. Ugy a termés, mint az ellátás terén minden minősített technikust és szakembert fel kell használni, mihelyt be tudnak illeszkedni az új termelő rendbe. A proletariátus nem fogja őket elnyomni, sőt éppen a proletariátus fogja majd lehetővé tenni számukra az igazi, az intenzív, a termelő munkát. A proletárdiktatura ilyenformán egyesíti a munkával a tudományt.

4. A forradalmi korszak azt követeli a proletariátustól, hogy olyan harc eszközökhöz folyamodjék, amelyek egész energiáját összesűrűsítik. A forradalmi mozgalomnak minden országban való erősödése, a szociáláruló pártoknak a Wilson-féle népekszövetségének szolgálatában való egyesülés kísérlete, végül a proletárakciók egybehangolásának parancsoló szükségessége: mindez együtt meg kell, hogy teremtsen egy valóban forradalmi és valóban proletár Internacionálét. Ez az Internacionale testi valóságra váltja a különböző országok proletariátusának kölcsönös segítségét.

A világháború kezdetén a tőkés gazemberek azt mondták, hogy ők a mindnyájunk közös hazáját védik. De a német imperializmus oroszországi, ukrainai és finnországi véres napjaiban csakhamar elárulta igazi rablótermészét. Most pedig az antant-államok álcázták le magukat, mint a világ rablói s mint a proletariátus gyilkosai. Irtozatos a burzsoákamibálók fehér terrorja s e terror ellen a proletariátusnak minden áron védekeznie kell. A kommunista Internacionale az egész világ proletariátusát felhívja erre az utolsó harcra!